

Bài 1 trang 48, 49, 50 SBT Sử 10**Hãy khoanh tròn chữ cái trước ý trả lời đúng.****1. Nguyên nhân sâu xa đưa đến các cuộc phát kiến địa lí là:**

- A. sự bùng nổ về dân số đặt ra yêu cầu cấp thiết tìm ra những vùng đất mới.
- B. sự phát triển của nền sản xuất đặt ra nhu cầu cấp thiết về nguyên liệu, thị trường, nguồn hương liệu và vàng bạc.
- C. thoả mãn nhu cầu muốn tìm hiểu, khám phá thế giới của con người.
- D. con đường giao lưu buôn bán từ Tây Âu qua Tây Á sang phương Đông bị người Ả-rập độc chiếm.

Trả lời: Chọn B**2. Tiền đề quan trọng nhất để thực hiện được các cuộc phát kiến địa lí là**

- A. sự tài trợ về tài chính của chính phủ các nước Tây Âu.
- B. ước mơ chinh phục tự nhiên, lòng ham hiểu biết của con người.
- C. khoa học - kĩ thuật, đặc biệt là ngành hàng hải, phát triển.
- D. thương nhân châu Âu có nhiều kinh nghiệm hành trình sang phương Đông

Trả lời: Chọn C**3. Các nước đi tiên phong trong các cuộc phát kiến địa lí là**

- A. Anh, Hà Lan.
- B. Hi Lạp, Italia.
- C. Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha.
- D. Tây Ban Nha, Anh.

Trả lời: Chọn C

4. Hệ quả quan trọng nhất của phát kiến địa lí đối với Tây Âu thời hậu kì trung đại là

A. tìm được nguồn hương liệu và thị trường mới, đáp ứng nhu cầu của nền sản xuất.

B. đem lại những hiểu biết về những vùng đất mới, dân tộc mới.

C. mở mang nhận thức khoa học của con người.

D. thúc đẩy quá trình khủng hoảng, tan rã của quan hệ sản xuất phong kiến và sự ra đời của chủ nghĩa tư bản ở châu Âu.

Trả lời: Chọn B

5. Các cuộc phát kiến địa lí để lại hậu quả là

A. thúc đẩy quá trình tan rã của chế độ phong kiến tập quyền

B. bắt đầu thời kì đẩy mạnh xâm lược, cướp bóc thuộc địa và buôn bán nô lệ da đen.

C. rất nhiều người đã phải bỏ mạng trong các cuộc hành trình phát kiến địa lí.

D. cả A, B, C đều đúng

Trả lời: Chọn B

6. Tầng lớp quý tộc, thương nhân ở châu Âu đã tích lũy số vốn ban đầu bằng nhiều cách, ngoại trừ

A. dùng bạo lực, cướp đoạt ruộng đất của nông dân, tước đoạt tư liệu sản xuất của thợ thủ công.

B. cướp bóc thực dân đối với các nước châu Mỹ, châu Phi và châu Á.

C. đầu tư vốn vào các thuộc địa để thu lợi nhuận.

D. bóc lột sức lao động của người lao động trong nước.

Trả lời: Chọn C

7. Hình thức tổ chức sản xuất không phải xuất hiện ở Tây Âu thời hậu kì trung đại là

- A. công trường thủ công.
- B. đồn điền, trang trại.
- C. công ti thương mại.
- D. phường hội

Trả lời: Chọn D

8. Nét mới trong phương thức bóc lột ở nông thôn thời hậu kì trung đại là

- A. lãnh chúa giao đất cho nông nô cày cấy để thu tô, thuế.
- B. thợ thủ công lao động trong các xưởng thủ công của lãnh chúa và nộp hiện vật.
- C. nông dân nhận ruộng đất của lãnh chúa phải nộp nhiều thứ thuế.
- D. nông nô bị biến thành công nhân nông nghiệp, làm việc cho chủ đất theo chế độ làm công ăn lương.

Trả lời: Chọn D

9. Quan hệ sản xuất được xác lập ở Tây Âu thời hậu kì trung đại là

- A. quan hệ bóc lột của chủ đất đối với nông nô.
- B. quan hệ bóc lột của lãnh chúa đối với thợ thủ công.
- C. quan hệ "phong quân và bồi thần"
- D. quan hệ chủ và thợ, chủ ruộng đất và công nhân nông nghiệp.

Trả lời: Chọn D

10. Các giai cấp mới được hình thành trong xã hội Tây Âu thời hậu kì trung đại là

- A. lãnh chúa và vô sản. C. chủ nô và nô lệ.
- B. tư sản và nông dân. D. tư sản và vô sản.

Trả lời: Chọn D

11. Trong giai đoạn đầu, giai cấp tư sản đấu tranh chống chế độ phong kiến bằng hình thức như:

- A. không nộp thuế cho nhà vua.
- B. tổ chức đấu tranh chống vua chúa phong kiến.
- C. đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng, văn hoá
- D. chủ trương làm cách mạng lật đổ chế độ phong kiến

Trả lời: Chọn C

12. Quê hương của phong trào Văn hoá Phục hưng là

- A. Hi Lạp. C. Anh.
- B. Italia. D. Pháp.

Trả lời: Chọn B

13. Trong sản xuất, công trường thủ công khác phường hội ở chỗ :

- A. có phân công lao động.
- B. quy trình sản xuất được chuyên môn hoá.
- C. quan hệ sản xuất giữa chủ và thợ.
- D. cả A, B, C đều đúng.

Trả lời: Chọn D

14. Giai cấp vô sản xuất hiện trong xã hội Tây Âu thời hậu kì trung đại có nguồn gốc là

- A. nô lệ mua từ các vùng khác về.
- B. lãnh chúa phong kiến bị phá sản.
- C. nông dân bị mất đất và thợ thủ công bị phá sản.

D. cả A, B, C đều đúng.

Trả lời: Chọn D

15. Giai cấp tư sản có nguồn gốc là

A. chủ xưởng. C. chủ đất.

B. thương nhân. D. gồm cả A, B và C.

Trả lời: Chọn D

16. Hệ tư tưởng thống trị ở Tây Âu thời trung đại là

A. giáo lí đạo Ki tô. C. giáo lí đạo Tin Lành.

B. giáo lí đạo Do Thái. D. giáo lí Anh giáo.

Trả lời: Chọn A

17. Các nhà Văn hoá Phục hưng tiêu biểu là

A. Rabole, Đêcátơ, Lêôna đơ Vanhxi, Sêchxpia,...

B. Hôme, Talét, Pitago, Ocolít,...

C. Viécghin, Lucrexơ, Bandắc, Víchto Huygô,...

D. cả A, B, C đều đúng.

Trả lời: Chọn A

Bài 2 trang 50 SBT Sử 10

Hãy nối tên nhân vật ở ô bên trái với nội dung ở ô bên phải cho phù hợp.

B. Điaxơ   Là người phát hiện ra châu Mỹ

C. Côlômbô   Người đã cập bến Calicut thuộc bờ Tây Nam Ấn Độ

Vaxcô đơ Gama   Người đã đặt tên cho mũi cực Nam Châu Phi là mũi Hảo Vọng

Ph. Magienlan   Người đầu tiên đi vòng quanh thế giới bằng đường biển

Amerigô

Trả lời:

B. Điaxo	Là người phát hiện ra châu Mỹ
C. Côlômbô	Người đã cập bến Calicut thuộc bờ Tây Nam Ấn Độ
Vaxcô đơ Gama	Người đã đặt tên cho mũi cực Nam Châu Phi là mũi Hảo Vọng
Ph. Magienlan	Người đầu tiên đi vòng quanh thế giới bằng đường biển
Amerigô	

Bài 3 trang 51 SBT Sử 10

Hãy tóm tắt về các cuộc phát kiến địa lí chính diễn ra hồi cuối thế kỉ XV theo bảng sau:

Thời gian diễn ra các cuộc phát kiến Người tiến hành Quốc tịch Hành trình Kết quả

Trả lời:

Thời gian diễn ra các cuộc phát kiến	Người tiến hành	Quốc tịch	Hành trình	Kết quả
1487	B. Điaxo	Bồ Đào Nha	vòng qua cực nam Châu Phi đến mũi Hảo Vọng.	Tìm được mũi Hảo Vọng
1492	Côlômbô	Bồ Đào Nha	Cô lôm bô đến một số đảo biển Ca ri bê đã phát hiện ra Châu Mỹ.	Ông là người đầu tiên phát hiện ra Châu Mỹ.
1497	Vax-cô đơ Gama	Bồ Đào Nha	đến bờ Tây nam Ấn Độ.	Được phong làm phó vương Ấn Độ
1519-1522	Magienlan	Tây Ban Nha	vòng quanh thế giới bằng đường biển	Ông thiệt mạng khi đấu tranh với thổ dân

Bài 4 trang 51 SBT Sử 10

Hãy nêu nguyên nhân, điều kiện và hệ quả của các cuộc phát kiến địa lí?

Trả lời:

- Nguyên nhân:
  - Sản xuất phát triển dẫn đến nhu cầu về hương liệu, vàng bạc, thị trường cao.
  - Con đường giao lưu, buôn bán qua Tây Á và Địa Trung Hải bị người Ả Rập độc chiếm.
  - Khoa học – kĩ thuật có những bước tiến quan trọng như kĩ thuật mới: đóng tàu, la bàn, hải đồ...
  - Điều kiện: Sự tiến bộ của kĩ thuật hàng hải: đóng tàu, la bàn, hải đồ...
- Hệ quả:
  - Tích cực:
    - Đem lại hiểu biết mới về Trái Đất, tìm ra những con đường mới, vùng đất mới, dân tộc mới.
    - Tăng cường giao lưu văn hoá giữa các châu lục. Thị trường thế giới được mở rộng.
    - Thúc đẩy quá trình tan rã của chế độ phong kiến và sự nảy sinh của CNTB.
  - Tiêu cực: Nảy sinh quá trình cướp bóc thuộc địa và buôn bán nô lệ.

Bài 5 trang 52 SBT Sử 10

Em hiểu thế nào là tích lũy tư bản nguyên thủy? Các biện pháp cơ bản để tích lũy tư bản nguyên thủy là gì?

Trả lời:

- Tích lũy tư bản nguyên thủy: Tích lũy tư bản nguyên thủy là quá trình tạo ra vốn đầu tiên trong giai đoạn đầu của chủ nghĩa tư bản. Cùng với vốn (tư bản), quá trình tích lũy nguyên thủy còn đòi hỏi có lực lượng lao động làm thuê (nhân công).
- Các biện pháp cơ bản:
  - Tích lũy vốn
    - Các cuộc phát kiến địa lý đã đem về cho châu Âu và giai cấp tư sản nguồn hương liệu, gia vị, vàng bạc, hàng hoá. Đó là những nguồn vốn đầu tiên cho quá trình tích lũy tư bản nguyên thủy. Vì thế, quý tộc và thương nhân châu Âu không ngừng ra sức bóc lột của cải, tài nguyên vàng bạc của các nước châu Phi và châu Á.
    - Bằng buôn bán, trao đổi hàng hoá giữa các khu vực, đặc biệt giữa các khu vực, đặc biệt là buôn bán nô lệ da đen, đem lại lợi nhuận kếp xù cho nhà tư sản.

- Bằng thủ đoạn cướp biển, bằng sức mạnh quân sự đe dọa để mua được hàng hoá với giá rẻ mạt, đem bán với lợi nhuận rất cao.
- Dùng bạo lực để tước đoạt ruộng đất của nông dân, biến ruộng đất thành đồng cỏ chăn nuôi cừu, lấy lông bán làm len dạ, đem lại lợi nhuận (ở Anh).
- Như vậy, quá trình tích lũy vốn ban đầu là quá trình tập trung vốn vào tay một số ít người, đồng thời cũng là quá trình tước đoạt tư liệu sản xuất của nhân dân lao động, chủ yếu là nông dân, biến họ thành những người làm thuê. Công cuộc tích lũy tư bản nguyên thủy được tiến hành bằng lối phá hoại tàn nhẫn.
  - Nguồn nhân công
    - Đối với nông dân: Tiến hành phong trào “Ráo đất cướp ruộng”, biến ruộng đất của nông dân thành đồng cỏ chăn cừu phục vụ cho sản xuất len dạ. Nông dân bị mất ruộng đất, chỉ còn con đường làm thuê, bán sức lao động cho những ông chủ giàu có (điển hình nhất ở Anh từ thế kỉ XVI).
    - Đối với thợ thủ công: Ở thành thị, nhiều thợ thủ công do rủi ro, do vay nặng lãi, do thuế khoá – đã mất tư liệu sản xuất, phải đi làm thuê.

Bài 6 trang 52 SBT Sử 10

Văn hóa Phục hưng là gì? Nêu nguyên nhân xuất hiện và ý nghĩa của phong trào Văn hóa Phục hưng.

Trả lời:

- Văn hoá Phục hưng là: là phong trào do giai cấp tư sản tiến hành ở Tây Âu vào thế kỉ XVI – XVII, đề xướng văn hóa mới, chống giáo hội phong kiến, dưới danh nghĩa làm sống lại văn hóa tinh hoa cổ Hy Lạp – Rô-ma và xây dựng một xã hội dựa trên nhân bản và tự do. Phong trào Văn hóa Phục hưng là cuộc đấu tranh công khai đầu tiên của giai cấp tư sản vào chế độ phong kiến, đề cao giá trị chân chính của con người, đòi quyền tự do cá nhân, coi trọng khoa học kĩ thuật.
- Nguyên nhân xuất hiện:
  - Giai cấp tư sản có thể lực về kinh tế, song chưa có địa vị về xã hội tương ứng. Mặt khác giai cấp tư sản đã đứng lên đấu tranh chống lại Ki-tô với những quan điểm lỗi thời của xã hội phong kiến.
  - Giai cấp tư sản, một mặt muốn khôi phục tinh hoa văn hóa xưa của quốc gia cổ đại Hy Lạp – Rô-ma, mặt khác cũng góp phần xây dựng

một nền văn hóa mới, đề cao giá trị chân chính của con người, đòi quyền tự do cá nhân

- Ý nghĩa:
  - Lên án giáo hội Ki-tô, tấn công vào trật tự phong kiến, đề cao tự do, xây dựng thế giới quan tiến bộ.
  - Đây là cuộc đấu tranh của giai cấp tư sản chống lại chế độ phong kiến trên mặt trận văn hóa tư tưởng